

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор МНУ імені В. О. Сухомлинського

_____ В. Д. Будак

« ____ » _____ 2022 р.

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Освітні, педагогічні науки»**

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

кваліфікація доктор філософії з освітніх, педагогічних наук

Розглянуто та затверджено на засіданні вченої ради

протокол № ____ від _____ 2022 р.

Освітня програма вводиться в дію

з _____ 2022 р.

наказ ректора № __ від _____ 2022 р.

Миколаїв 2022 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
«Освітні, педагогічні науки»

1. Вчена рада університету

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2022 р.

Голова вченої ради _____ В. Д. Будак

2. Перший проректор _____ А. В. Овчаренко

3. Керівник навчального відділу _____ Трофимишина О.С.

4. Вчена рада факультету педагогічної та соціальної освіти

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2022 р.

Голова _____ Т. М. Степанова

(ПБ, підпис)

5. Навчально-методична комісія факультету

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2022 р.

Голова _____ Ю.О.Бабаян

6. Кафедра педагогіки, психології та інклюзивної освіти

Протокол № ____ від « ____ » червня 2022 р.

Завідувач кафедри _____

7. Розробники:

Керівник проєктної групи (гарант ОНП):

Степанова Тетяна Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету педагогічної та соціальної освіти _____ « ____ » _____ 2022 р.

Члени проєктної групи:

1. Якименко Світлана Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти _____

2. Султанова Наталя Вікторівна, доктор педагогічних наук, доцент, в.о.зав.кафедри педагогіки та психології _____

3. Лушпай Тетяна Іванівна, здобувач освітнього ступеня «доктор філософії», аспірантка III курсу спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки _____

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНІЮ АПРОБАЦІЮ

Рецензенти:

Галус О., доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Хмельницької гуманітарно-педагогічної освіти.

Листопад О. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Вдовиченко Р. П., кандидат педагогічних наук, доцент, в. о. директорки ВСП «Фаховий коледж Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського».

Крамська З. М., кандидат педагогічних наук, в. о. директорки Уманського гуманітарно-педагогічного фахового коледжу імені Т. Г. Шевченка.

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади, місце роботи	Найменування закладу, який закінчив викладач, (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідній роботі, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі, тривалість, кількість кредитів/годин)
<i>Керівник проектної групи</i>						
Степанова Тетяна Михайлівна	Декан факультету педагогічної та соціальної освіти	Одеський державний педагогічний інститут імені К.Д.Ушинського, 1985 р. Спеціальність «Педагогіка і психологія (дошкільна)», кваліфікація: викладач дошкільної педагогіки та психології, методист із дошкільного виховання	Доктор педагогічних наук зі спеціальностей 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки; 13.00.08 – дошкільна педагогіка. Тема: «Трансформації змісту передшкільної освіти в історії розвитку вітчизняної дошкільної педагогіки: методологія, теорія, практика (кінець XIX – XX століття). Професор	45 р.	<p>1. Основні публікації за напрямом:</p> <p>1) Budak V., Lutsan N., Stepanova T, Shapochka K., Struk A. The Development of Coherent Speech in Elementary School Students in The Process of Constructive and Artistic Activity. Journal of Educational Psychology Revista de psicología educativa Propósitos y Representaciones Set.-Dic. 2020, Vol. 8, N° 3.</p> <p>2) Stepanova T., Shapochka K., Vdovychenko R., Babaian Yu., Ivanets N. Formation of inclusive values as development of democratic values / formation of inclusive values is democratic society development. AI- Amazonia Investiga. 2020. Vol. 9 No 29 P. 107–115 (ISSN2322-6307-Colombia-WoS).</p> <p>3) Valerii Budak, Anatolii Sytchenko, Tetiana Stepanova, Iryna Korniienko, Kateryna Shapochka. Free development of personality in the conditions of guided learning / Свободное развитие личности в условиях управляемого обучения. EurAsian Journal of BioSciences Eurasia J Biosci 14, 6089-6095 (2020), Volume 14, Issue 2</p> <p>4) Степанова Т. М. Розвиток соціальних умінь і навичок у дітей передшкільного віку в педагогічному вимірі Василя Сухомлинського / Т. М. Степанова // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки. - 2018. - № 3(1). - С. 155-</p>	2020 р. – Закордонне стажування (21. 09. 2020 р. – 24.12.2020 р. (180 Годин) Вища лінгвістична школа (University college of social sciences), Ченстохов (Республіка польща) Європейський освітній проект «The innovative methods and technologies

			<p>кафедри дошкільної освіти і соціального розвитку особистості.</p>	<p>159.: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdup_2018_3%281%29_32</p> <p>5) Трифонова О. С., Степанова Т. М., Лісовська Т. А., Тесленко С. О., та ін. Формування творчої особистості старшого дошкільника в різних видах діяльності : колективна монографія / за заг. ред. О. С. Трифоновой. – Миколаїв : Миколаїв: Іліон, 2021. 248 с.</p> <p>5) Використання педагогічної спадщини В.О.Сухомлинського в розробці змісту передшкільної освіти»: монографія / За заг. ред. В.Д.Будака, Т.М.Степанової. К.: Вид. Дім «Слово», 2021. 384 с. ISBN 978-966-194-310-9</p> <p>6) Степанова Т. М., Лісовська Т. А., Курчатова А.В. та ін. Освіта ХХІ століття: теорія і практика в контексті гуманізму Василя Сухомлинського За заг. ред. В.Д. Будака. Миколаїв. Іліон. 2021. 270 с.</p> <p>7) Степанова Т. М. Навчаємося математики [Текст] : зошит для ігор і занять з математики для дітей п'ятого року життя : з картинками і завданнями / Т. М. Степанова. Київ : Генеза, 2018. 38, [1] с. : іл. (Зростаємо із сонечком) (Сонечко). ISBN 978-966-11-0888-1</p> <p>8) Степанова, Т. М. Навчаємо математики. Формування елементарних математичних уявлень у дітей п'ятого року життя [Текст] : навч.-метод. посіб. / Т. М. Степанова. - Київ : Генеза, 2019. 96 с. (Настільна книжка вихователя). Бібліогр.: с. 96. 2023 прим. ISBN 978-966-11-0956-7</p> <p>9) Організація і керівництво дошкільною освітою в Україні. Частина 1 для студентів напряму 012 Дошкільна освіта / Укл.: Степанова Т.М., Вдовиченко Р.П., Курчатова А.В. Миколаїв: МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2019. 228 с.</p> <p>10) Степанова Т. М., Курчатова А.В. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з курсу «Педагогіка дошкільна з історією педагогіки». Миколаїв. 2019. с. 131.</p> <p>11) Світ, в якому я живу: освітня програма для дітей старшого дошкільного віку / Л. П. Голян, Т. М. Степанова, С. І. Якименко. Миколаїв: СПД Румянцева, 2019. 96 с.</p> <p>2. Науково-дослідна робота</p> <p>– «Теоретико-методичні засади формування готовності дітей старшого дошкільного віку до навчання в Новій українській школі» (номер держреєстрації</p>	<p>of teaching: the newest in the european educational practice» : «Pedagogy».</p>
--	--	--	--	---	--

					<p>0119U000596) – 2019-2021. Індивідуальна тема: «Формування розумової готовності старшого дошкільника до навчання в Новій українській школі» Лауреат Державної премії України в галузі освіти у номінації «Дошкільна і позашкільна освіта» за комплексну науково-прикладну роботу «Перспективність і наступність між дошкільною та початковою освітою засобами інтегрованої особистісно-орієнтованої технології в умовах Нової української школи».</p> <p>3. Робота з аспірантами та докторантами З 2018 р. керівник наукових досліджень аспіранток Коноз О., Лушпай Т., Супрунова О., Грищеня М. Робота у складі науково-методичних комісій № 1 з вищої освіти (голова підкомісії зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта»), за наказом Міністерства освіти і науки України № 582 від 25.04.2019 року</p>	
Якименко Світлана Іванівна	Завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти	Миколаївський державний педагогічний інститут імені В. Г. Белінського, 1988 р., педагогіка та методика початкового навчання, вчитель початкових класів	Доктор педагогічних наук 13.00.07 – Теорія і методика виховання, (DD № 012460 від 30.11.2021) «Теорія та практика формування основ світосприйняття у дітей 5-8 років» Професор кафедри педагогіки початкової освіти (№ 2/27П від 21 квітня 2005 р.)	51 рік	<p>1. Основні публікації за напрямом:</p> <p>1. Svetlana Yakimenko, Nataliia Ivanets, Olena Drozd. THE FORMATION OF TOLERANCE IN ADOLESCENTS IN THE MODERN MULTI-ETHNIC SOCIETY. <i>Humanities and Social Sciences Reviews</i> (ISSN23956518-India-Scopus) (Scopus) https://www.scopus.com/sourceid/21100886224.</p> <p>2. Якименко С. І., Степанова Т. М., Вдовиченко Р. П., Бабаян Ю. О., Іванець Н. В., FORMATION OF INCLUSIVE VALUES AS DEVELOPMENT OF DEMOCRATIC VALUES. AI- Amazonia Investiga (ISSN23226307-Colombia-WoS). Vol 9 No 29 (2020) DOI: https://doi.org/10.34069/AI/2020.29.05.13 URL: https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/1375</p> <p>3. Svetlana YAKIMENKO, Tatiana FILIMONOVA, Ihor SHCHERBAK, Ivan SYLADII, Iryna SOPIVNYK, Ludmila ISHCENKO. Preparing of Future Specialists for Civic Education of Preschool Children. <i>Revista Românească pentru Educație Multidimensională</i>, 2021, Volume 13, Issue 1, P. 298-</p>	21.01 - 21.04.2019 р. (180 годин); «Contemporary methods of teaching in high school» Вища Соціально-економічна Школа в Пшеворську. (Польща). Сертифікат №IFC-WSSG/WK/2019-242

					<p>323. (WoS) https://doi.org/10.18662/rrem/13.1/374</p> <p>4. Якименко С. І. Формування світогляду першокласників у інноваційному інтегрованому освітньому просторі Нової української школи. <i>Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки</i> : збірник наукових праць / за ред. проф. Тетяни Степанової. Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2018. № 3. С. 358–363</p> <p>5. Іванець Н. В., Якименко С. І. Умови формування уявлень в учнів початкової школи про багатогранність культур в Україні та світ загалом. <i>Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки</i>: збірник наукових праць.. Миколаїв, 2018. №2 (61). С.338 – 342.</p> <p>6. Якименко С. І., Якименко П. В. Особистість учителя як вирішальний фактор педагогічного процесу. <i>Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи</i>. Вип. 67. Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. С. 302–305.</p> <p>7. Якименко С. І. Підготовка майбутніх учителів початкової освіти до наступності формування національно-патріотичної самосвідомості старших дошкільників та молодших школярів. <i>Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи</i>. Вип. 71. Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. С. 282-285.</p> <p>8. Якименко С. І. Формування професійної компетентності майбутніх вчителів як педагогічна проблема. <i>Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах</i>: Зб. наук. праць. Запоріжжя, 2019. № 66. С. 177–180.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

				<p>9. Якименко С. I Science, education, innovation: topical issues and modern aspects Scientific Collection «InterConf», (56): with the Proceedings of the 2 nd International Scientific and Practical Conference «Science, Education, Innovation: Topical Issues and Modern Aspects» (May 11-12, 2021). Tallinn, Estonia: Ühingu Teadusjuhatas, 2021.109-119 https://www.interconf.top/documents/2021.05.11-12.pdf</p> <p>10. Якименко С. I. Features of the formation of the mythological picture of the world. <i>Проблеми сучасного підручника</i> : зб. наук. праць / [ред. кол.; голов. ред. О.М.Топузов]. 2021. Вип. 27. 285-299 file:///C:/Users/User/Downloads/PSP_2_2021_web%20(1).pdf</p> <p>11. Якименко С. I. Формування світогляду у старших дошкільників та молодших школярів: теорія і практика: монографія. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2019. 440 с.</p> <p>12. Якименко С. I. Універсальність педагогічного новаторства: інтегрована особистісно-орієнтована технологія в закладах освіти. У 2 ч. Ч. 2 : навч.-метод. пос. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2020. 464 с.</p> <p>13. Впровадження інтегрованої особистісно-орієнтованої технології в освітнє середовище закладу дошкільної освіти та закладу загальної середньої освіти I ступеня: наступність та перспективність: навчально-методичний посібник / С. I. Якименко. Миколаїв : СПД Румянцева, 2020. 501 с.</p> <p>14. Якименко С. I. Методичний посібник Забезпечення наступності та безперервності освітнього процесу в закладах дошкільної освіти та початкової школи. Вінниця : ТОВ «Друк», 2021. 489 с.</p> <p>15. Якименко С. I. Методичне портфоліо 3 лібов'ю до дітей (сучасний урок в початковій школі – урок казка) Миколаїв, СПД: Румянцева 2021. 200 с</p>	
--	--	--	--	---	--

					<p>2. Науково-дослідна робота Науковий керівник науково-дослідної роботи «Інноваційно-технологічна підготовка майбутніх учителів початкової школи у закладі вищої освіти» (0120U002208; 2020-2021); «Інноваційно-освітній простір ЗВО як умова успішної самореалізації студентів – майбутніх учителів початкових класів» (0122U001758; 2022-2023)</p> <p>3. Участь у конференціях і семінарах За 2018-2022 роки взяла участь у роботі 15 Всеукраїнських та 16 Міжнародних наукових конференцій; виступила організатором 5 науково-практичних конференцій.</p> <p>4. Робота з аспірантами та докторантами Станом на 2019-2022 н.р. науковий керівник аспірантів денної форми навчання: Божок Н.</p> <p>5. Керівництво науковою роботою студентів. Науковий керівник студентки 4 курсу Бородина Є. Г., яка нагороджена дипломом III ступеня (м. Вінниця, 23 квітня 2019 р.) на II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності 013 Початкова освіта.</p>	
<p>Султанова Наталія Вікторівна</p>	<p>В.о. зав кафедри педагогіки та психології МНУ імені В. О.Сухомлинського</p>	<p>Миколаївський державний університет імені В. О. Сухомлинського, 2005 р. спеціальність «Педагогіка і методика середньої освіти. Музика». (диплом МК № 28120628 від «30» червня 2005 року); Херсонський державний університет, 2017 р. спеціальність «Соціальна робота» диплом С17 № 050046 від</p>	<p>Доктор педагогічних наук, 13.00.01 – теорія та історія педагогіки; «Теорія і практика соціального виховання дітей в інтернатних закладах освіти України (1956 – початок XXI ст.)», 2019 р. ДД № 008290 від «05» березня 2019 р.</p>	<p>12 р.</p>	<p>1. Султанова Н. В. Соціальне виховання дітей в інтернатних закладах освіти України (друга половина XX – початок XXI століття): <i>монографія</i>. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2018. 380 с. (монографія) 2. Sultanova N. Theory and Practice of Future Teacher's Training for Work in New Ukrainian School: <i>monograph</i>, Chapter 2.22 / edit. I. F Prokopenko, I . M . Trubavina/ – Prague, OKTAN PRINT s.r.o., 2020. P. 394–404. URL: http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/3678/1/_T_APOFT_09.06.2020.pdf (колективна монографія) 3. Султанова Н. В. Особливості розвитку жіночої освіти у навчальних закладах України (друга половина XIX – початок XX століття). <i>Гірська школа українських Карпат</i>. 2019. № 20. С. 65-71. (фахове видання) 4. Fedchyshyn N., Kvas O., Sultanova N. A Model of Forming the Health Culture of Future Physicians Using Health-Saving Technologies. <i>International Journal of Applied Exercise Physiology</i>. 2020. VOL. 9 (11). P. 126-</p>	<p>Закордонне стажування 25.06.2020 р. - 04.10.2020 р. в Wyższa Szkoła Techniczna (м. Катовіце, Республіка Польща) (сертифікат від 04.10.2020 р. № 45) («Едукація та індивідуалізація в закладах освіти»).</p>

		«30» червня 2017 року.		<p>134 (WoS) URL: http://ijaep.com/Journal/vol.9.11.pdf</p> <p>2. Участь у конференціях і семінарах За період з 2015-2021 рік взяла участь у 12 конференціях за профілем освітньо-наукової програми</p> <p>3. Робота з аспірантами, докторантами Султанова Н. В. - член спеціалізованої вченої ради К 38.134.02 при Миколаївському національному університеті імені В.О. Сухомлинського із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеню кандидата педагогічних наук (2017-2021 рр).</p> <p>4. Керівництво науковою роботою студентів Султанова Н. В. є науковим керівником студентів спеціальності Соціальна робота, що зайняли призові місця на Всеукраїнській студентській олімпіаді із соціальної педагогіки (I місце, 2017 р.), у номінації «Новизна та оригінальність ідей» у Всеукраїнському студентському конкурсі наукових робіт зі спеціальності «Соціальна робота» (Дрогобич, 2021 р. Мотузко К.)</p>	
--	--	------------------------	--	--	--

У розробці проєкту Програми враховані вимоги:

- 1) Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.01.2019.
- 2) Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)». {Зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 283 від 03.04.2019 }
- 3) Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (із змінами) з урахуванням рекомендацій і визнаних наукових практик наукової освіти Європейського освітнього простору зокрема: Зальцбурзьких принципів (Salzburg I Conclusion and Recommendation from the Bologna Seminar on “Doctoral Programs for the European Knowledge Society”, 2005 & Salzburg II “Initiative Recommendations of the
- 4) рекомендації стейкхолдерів

**1. Профіль освітньої програми «Освітні, педагогічні науки»
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Миколаївський національний університет імені В. О.Сухомлинського Факультет педагогічний Кафедра педагогіки та психології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Доктор філософії (PhD) доктор філософії з освітніх, педагогічних наук
Офіційна назва освітньої програми	Освітні, педагогічні науки
Тип програми	освітньо-наукова
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії (PhD), одиничний, 51 кредит ЄКТС, термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	–
Цикл/рівень	FQ-EHEA – третій цикл, EFQ-LLL – 8 рівень, НРК України – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова викладання	українська мова
Термін дії освітньої програми	4 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://mdu.edu.ua/?page_id=44678
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити оволодіння здобувачем ступеня доктора філософії компетентностями, що дають змогу розв'язувати комплексні актуальні проблеми в галузі педагогічної освіти і науки; здійснювати самостійну науково-дослідницьку, науково-організаційну, педагогічно-організаційну та практичну діяльність у закладах вищої освіти і науково-дослідних установах	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність – 011 Освітні, педагогічні науки Об'єкт діяльності: освіта і педагогіка (в теоретичному/практичному, синхронному/діахронному, соціокультурному та інших аспектах). Цілі навчання: формування компетентностей, необхідних для інноваційної науково-дослідницької діяльності в галузі освіти. Теоретичний зміст предметної області: історія розвитку та сучасний стан педагогічних наукових знань

	<p>Методи, методики, технології: критичний аналіз, оцінка і синтез нових та складних ідей у галузі освіти; загальнонаукові, педагогічні, емпіричні, статистичні методи дослідження, інноваційні освітні технології, ІКТ.</p> <p>Інструменти й обладнання: бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; комп'ютерна техніка і мультимедійне обладнання; мережеві системи пошуку та обробки інформації; програмне забезпечення для підтримки дистанційного навчання; програми статистичної обробки та візуалізації даних, що дають змогу досягати цілей навчання</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова, орієнтована на підготовку фахівців галузі 01 Освіта/Педагогіка для науково-педагогічної роботи в закладах вищої освіти і науково-дослідних установах.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Наукова та професійна підготовка фахівця, вивчення особливостей і практична реалізація дослідницької роботи у сфері загальної педагогіки та історії педагогіки, зокрема загальної середньої освіти, професійно-технічної освіти, вищої освіти, післядипломної освіти, дистанційної освіти, самоосвіти, освіти дорослих. Ключові слова: дидактика, методологія, інноваційні педагогічні технології, компаративістика в галузі педагогічної освіти, проектне навчання, історико-педагогічне дослідження.
Особливості програми	Підготовка здобувачів зорієнтована на їхнє ознайомлення із проведенням загальнопедагогічних та історико-педагогічних досліджень зі спеціальності «Освітні, педагогічні науки» в контексті історичної ретроспективи. Освітньо-наукова програма реалізується українською мовою, окремі її компоненти викладаються англійською мовою. <i>Освітня складова програми</i> реалізується упродовж восьми семестрів, тривалістю 53 кредити, має дисципліни (обов'язкові компоненти), що забезпечують загальну і фахову підготовку, а також дисципліни вільного вибору здобувача. <i>Наукова складова</i> охоплює 187 кредитів, що забезпечує більше можливостей для реалізації дослідницького потенціалу кожного здобувача. Програма передбачає особистісно орієнтований, диференційований підхід до здобувачів денної і заочної форм навчання, враховує їхні наукові інтереси та тематику дисертаційних досліджень, забезпечуючи кожному індивідуальну освітню траєкторію.
4 – Придатність випусників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випусник аспірантури має право обіймати посади згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій ДК 003:2010) та міжнародного класифікатора професій (International Standard Classification of Occupation 2008 (ISCO-08): 2310.1 Професор, доцент 2310.2 Викладач закладу вищої освіти, асистент 2351 Професіонали в галузі методів навчання 2351.1 Наукові співробітники (методи навчання) Сферою працевлаштування є установи та заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України, Міністерству соціальної

	політики України та ін.
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання для розвитку наукового потенціалу та професійного самовдосконалення для здобуття ступеня доктора наук у педагогічних і споріднених галузях наукових знань, брати участі в освітніх програмах, дослідницьких грантах для набуття додаткових компетентностей у системі неформальної, інформальної та післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання на засадах компетентнісного, діяльнісного, системного та інтегративного підходів.</p> <p>Викладання проводиться у формі: лекцій, мультимедійних, інтерактивних, відео-лекцій та лекцій-конференцій, семінарських, практичних занять, у тому числі у вигляді дистанційного навчання на платформі Moodle, Zoom, Google Meet, самонавчання.</p> <p>Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 53 кредити ЄКТС.</p> <p>Робота над дисертаційним дослідженням упродовж першого року навчання в аспірантурі обумовлена складанням плану проведення та організації науково-дослідної роботи здобувача, визначенням понятійного апарату дослідження, підходів та методів досягнення мети.</p> <p>Другий, третій та четвертий роки навчання передбачають оволодіння методологією наукової роботи, аналіз та опрацювання історіографічного і накопичення фактичного матеріалу, роботу над параграфами та обговорення проміжних результатів дослідження й оволодіння навичками їх презентації. Подання дисертаційного дослідження на попередню експертизу в кінці четвертого року навчання.</p> <p>Проведення самостійного наукового дослідження із використанням репозитарію університету, індивідуальне наукове керівництво, підтримка і консультування науковим керівником здійснюється упродовж усього періоду навчання в аспірантурі.</p>
Оцінювання	<p>Освітня складова програми. Оцінювання програмних результатів навчання здійснюється за національною («зараховано» \ «незараховано»; «відмінно», «добре», «задовільно» «незадовільно») шкалою та 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).</p> <p>Оцінювання здійснюється за результатами поточного, проміжного та підсумкового контролю у вигляді екзаменів, заліків, захисту звітів із практики, а також самоконтролю. Онлайн режим оцінювання досягнень проводиться за умов дистанційного навчання.</p> <p>Наукова складова програми. Оцінювання здійснюється відповідно до індивідуального плану наукової роботи та якісних та кількісних показників (публікація наукових праць, участь у конференціях та фахових і науково-практичних міжкафедральних семінарах, робота із джерельною базою дослідження, участь у наукових проєктах, підготовка тексту дисертації тощо). Результати виконання індивідуального плану роботи атестуються науковими</p>

	керівниками як «з випередженням» / «повністю» / «частково» / «невиконаний». Кінцевим результатом навчання аспіранта (здобувача) за ОНП є належним чином оформлений, за результатами наукових досліджень, рукопис дисертації, її попередня експертиза зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності у сфері освіти й педагогіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної педагогічної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до узагальнень, аналізу та синтезу, розвитку критичного мислення для розуміння процесів і явищ в галузі освіти, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.</p> <p>ЗК 2. Здатність до пошуку, систематизації, критичного осмислення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 3. Здатність створювати та інтерпретувати нові знання у процесі виконання наукового дослідження; брати участь, розробляти і управляти проектами в галузі освіти.</p> <p>ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 5. Здатність розробляти наукові проекти та керувати ними, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєструвати права інтелектуальної власності.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися із науковою спільнотою, зокрема іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами з метою презентації та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі; здійснювати міжкультурну комунікацію, працювати в міжнародному контексті, в інтернаціональних дослідницьких групах.</p> <p>ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність).</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>ФК 1. Володіння знаннями в галузі освіти, зокрема про основні концепції, методики, технології, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему педагогічної освіти і науки, оволодіння термінологією із досліджуваного наукового напрямку.</p> <p>ФК 2. Здатність виявляти актуальні проблеми розвитку сучасної педагогічної освіти і науки, аналізувати та пропонувати шляхи їх вирішення із орієнтацією на інтереси особистості, суспільства і держави. Публічно представляти результати своїх наукових пошуків та захищати результати дисертаційного дослідження.</p> <p>ФК 3. Здатність збирати дані для наукового дослідження із проблем педагогічної освіти і науки, систематизувати та інтерпретувати їх. Із використанням методологічного інструментарію виконувати</p>

	<p>оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання педагогічної освіти і науки та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.</p> <p>ФК 4. Здатність цілісно й системно розуміти історію і теорію вітчизняної та зарубіжної освіти, екстраполувати їх досягнення на сучасну освітню й наукову практику і окреслювати перспективи її розвитку.</p> <p>ФК 5. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти педагогічної освіти і науки та дотичні міждисциплінарні проекти.</p> <p>ФК 6. Здатність проектувати та реалізовувати педагогічні моделі й інноваційні технології освіти з урахуванням значущих умов навчання і впроваджувати їх у навчальний процес.</p> <p>ФК 7. Здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності «Освітні, педагогічні науки»; планувати і організовувати освітній процес у вищій школі; визначати проміжні і кінцеві цілі навчання; вибудовувати взаємодію зі студентами, створювати здоров'язбережувальне середовище, позитивні міжособистісні стосунки й доброзичливий психологічний клімат.</p> <p>ФК 8. Здатність оцінювати результати навчальної діяльності студентів, застосовуючи традиційні та альтернативні методи.</p> <p>ФК 9. Здатність здійснювати рефлексію і самоаналіз педагогічної діяльності, передбачати перспективи, шляхи подальшого розвитку освітньої галузі в регіоні та Україні.</p> <p>ФК 10. Здатність продуктивно працювати із науковцями, викладачами, учасниками освітнього процесу у групі та науково-дослідницькому об'єднанні, виконувати різні ролі, завдання та функції в ньому, проявляти ініціативу та творчість, підтримувати та управляти особистими взаємостосунками на принципах співпраці та співтворчості.</p>
7 – Програмні результати навчання	
ПРН-1.	Оперувати основними концепціями, теоріями, проблемами філософії й методології науки, змістом сучасних філософських дискусій із проблем розвитку суспільства та освіти; здійснювати рефлексію щодо актуальних проблем суспільного та індивідуального буття.
ПРН-2.	На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.
ПРН-3.	Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з педагогічної освіти і науки та дотичних міждисциплінарних напрямів із використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
ПРН-4.	Глибоко розуміти загальні принципи та методи педагогічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних

	дослідженнях у сфері педагогічної освіти і науки та у викладацькій практиці.
ПРН-5.	Знати трансформаційні зміни та сучасний стан розвитку педагогічної освіти в регіоні, Україні та за її межами.
ПРН-6.	Усвідомлювати та пояснювати закономірності і принципи вищої освіти, встановлювати зв'язки між ними, розкривати особливості їх реалізації у галузі педагогічної освіти і науки
ПРН-7.	Знати і володіти основними засобами науково-теоретичного та емпіричного досліджень: сукупністю наукових методів, всебічно обґрунтованих та зведених в єдину систему; сукупністю понять, визначених термінів і пов'язаних між собою; аналізом (продуктивної праці дітей та документації педагогів; фізичного стану дітей; освітнього середовища закладів освіти різного рівня; рівнів розвитку, вихованості та навченості).
ПРН-8.	Мати передові концептуальні та методологічні знання з педагогічної освіти, і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень із відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
ПРН-9.	Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, концептуалізації та реалізації наукових проєктів, управління науковими проєктами, складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень та/або проєктів, реєстрації прав інтелектуальної власності.
ПРН-10.	Опанування іноземної мови на рівні, достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою, відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іноземних наукових текстів із відповідної тематики за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють професійну підготовку докторів філософії освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки», відповідає ліцензійним умовам (згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем доктор філософії (PhD) (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (зі змінами і доповненнями, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 365) «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»).
-----------------------------	--

	<p>Освітній процес забезпечують 11 науково-педагогічних працівників кафедр університету: із них 8 – докторів наук, професорів; 3 – кандидати наук, доценти. Викладачі, що забезпечують реалізацію програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у виданнях Scopus, Web of Science, фахових виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Усі науково-педагогічні працівники, відповідно до укладених графіків, проходять підвищення кваліфікації в закладах вищої освіти та науково-дослідних інститутах.</p> <p>Додаткове наукове консультування аспірантів здійснюють такі професори: Кічук Н. В., Слюсаренко Н. В., Шахов В. О., Линенко А. Ф., Карпова Е. Е., Гавриш Н. В. та ін.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічне забезпечення дозволяє здійснювати професійну підготовку докторів філософії освітньої програми «Освітні, педагогічні науки» на належному рівні, що відповідає ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Викладання навчальних дисциплін освітньої програми «Освітні, педагогічні науки» здійснюється у приміщеннях та спеціалізованих кабінетах, які оснащені необхідним сучасним мультимедійним обладнанням та установками: ноутбуками, інтерактивною дошкою, проекторами, проєкційними екранами, фліпчартами. Для змішаного навчання спеціально обладнані аудиторії, аспірантська кімната для індивідуальної роботи.</p> <p>Площі приміщень, що використовуються в освітньому процесі, відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Аспіранти можуть користуватися фондами наукової бібліотеки Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського http://library.mdu.edu.ua/, а також користуватися послугами читального залу університету і факультету.</p> <p>Фонди бібліотеки включають підручники, навчальні посібники, періодичні фахові видання, довідкову та іншу навчальну та наукову літературу та підготовку до викладацько-дослідницької практики. Обсяг фондів частково забезпечує самостійну роботу аспірантів. Здобувачі мають можливість користуватися фондами репозитарію бібліотеки, до складу якого входять наукові та науково-методичні публікації провідних вітчизняних і зарубіжних науковців, викладачів університету. Освітньо-наукова програма забезпечена навчальними й робочими програмами з усіх дисциплін, які представлено в друкованому вигляді та розміщено в освітньому просторі університету.</p> <p>Інформаційні ресурси бібліотеки за освітньою програмою формуються відповідно до предметної області та сучасних тенденцій наукових досліджень у цій галузі. Аспіранти можуть переглядати літературу з використанням традиційних засобів пошуку в бібліотеці або використовувати доступ до Інтернету та ресурсних центрів, фондів, зарубіжних наукометричних та реферативних баз даних, бібліотечних та архівних установ України.</p>

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>На підставі двосторонніх договорів між Миколаївським національним університетом імені В. О. Сухомлинського та спорідненими закладами вищої освіти України.</p> <p>Регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-509.pdf</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>На підставі двосторонніх договорів між Миколаївським національним університетом імені В. О. Сухомлинського та закордонними університетами-партнерами в рамках грантової програми ЄС Еразмус+ аспіранти мають можливість реалізувати право на академічну мобільність, та в рамках наукових конференцій обмінюватися науковими досягненнями, долучатися до зарубіжного наукового співтовариства тощо (Болгарія, США, Польща (Ченстохово)).</p>

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньої програми

Код	Компоненти ОНП	Кількість кредитів	Семестр	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
1. Обов'язкові освітні компоненти ОНП				
1.1. Цикл загальної підготовки				
ОК 1	Філософія науково-дослідної діяльності	3	1	екзамен
ОК 2	Класична педагогіка	3	2	екзамен
ОК 3	Інформаційна грамотність	3	1	залік
ОК 4	Іноземна мова для наукової комунікації	3	1	залік
ОК 5	Українська мова як іноземна* (для іноземних здобувачів)	*		
	Усього	12		
1.2. Цикл спеціальної (фахової) підготовки				
ОК 6	Актуальні проблеми в галузі загальної педагогіки, порівняльної педагогіки та історії педагогіки	3	4	залік
ОК 7	Методологія наукової діяльності	3	1	залік
ОК 8	Компаративістика в галузі педагогічної освіти	3	2	залік
ОК 9	Історія та теорія вищої освіти України	3	3	залік
ОК 10	Інноваційні технології в освіті	3	4	залік
ОК 11	Культура наукової мови та принципи академічної доброчесності	3	3	залік
ОК 12	Інтегроване формквання професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності (викл.	4	3, 4	екзамен

	англ.			
	мовою)			
	Усього	22		
1.3. Практична підготовка				
ОК 13	Викладацько-дослідницька практика	5	5	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		39		
1.2. Вибіркові компоненти ОНП (аспірант обирає 2 дисципліни з кожного блоку)				
<i>Вибірковий блок</i> <i>1</i>				
ВБ 1.1	Педагогіка вищої школи	3	2	залік
	Управління кар'єрою			
ВБ 1.2	Кроскультурна комунікація	3	2	залік
	Соціальна педагогіка			
<i>Вибірковий блок</i> <i>2</i>				
ВБ 2.1	Корпоративна культура викладача вищої школи	4	4	залік
	Педагогіка толерантності			
ВБ 2.2	Персонологія в галузі педагогічної освіти	4	4	залік
	Психологія ефективного управління персоналом і часом			
Загальний обсяг вибірових компонент:		14		
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ		<u>53</u>		
2. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИЙ КОМПОНЕНТ ОНП				
НДК	Апробація результатів наукового дослідження: участь у науково-практичних конференціях, семінарах та ін.; підготовка публікацій у наукових фахових виданнях та виданнях, що індексуються НМБД. Підготовка дисертаційної роботи. Проведення науково-дослідного експерименту/ міжкафедральний науковий семінар Подання документів на попередню експертизу дисертації.	<u>187</u>		
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ (в кредитах ЄКТС)		<u>240</u>		

Характеристика науково-дослідницького компонента ОНП

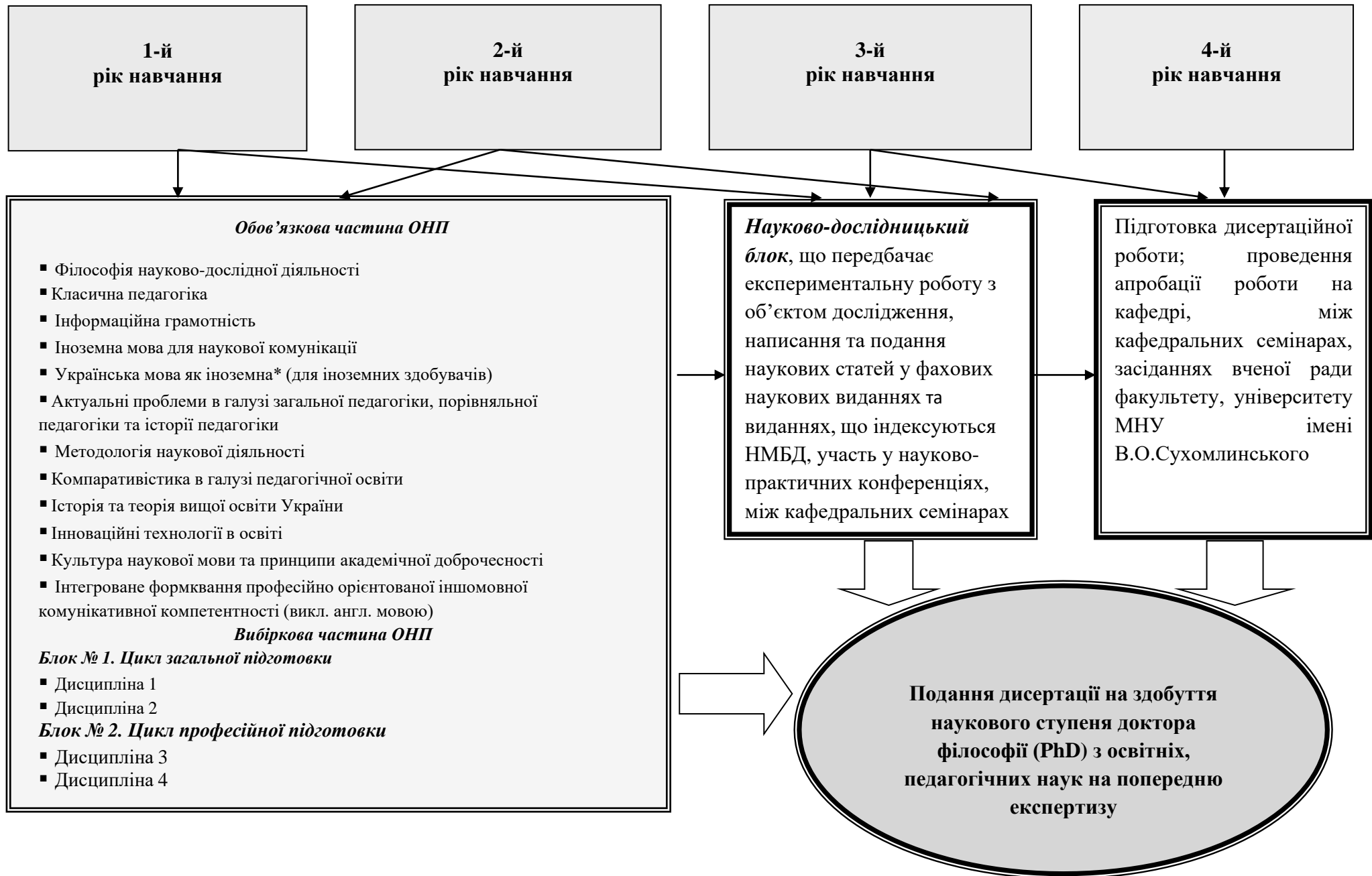
Науково-дослідницький компонент ОНП передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Науково-дослідницький компонент передбачає такі види діяльності:

- проведення наукового дослідження й оформлення дисертації;
- оприлюднення результатів наукового дослідження (опублікування статей, участь у конференціях);
- атестація (Звіт про виконання індивідуального плану аспіранта. Подання документів на попередню експертизу дисертації).

Науково-дослідницька робота (НДР) здобувача освітнього ступеня доктора філософії в галузі «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки виконується в межах теми дисертаційної роботи.

За період навчання в аспірантурі здобувач освітнього ступеня доктора філософії в галузі «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки навчається самостійно здійснювати науковий пошук, збирати й аналізувати джерельну базу дослідження, формулювати проблему роботи, аналізувати понятійно-категоріальний апарат, обирати адекватні методи дослідження, проводити дослідницьку діяльність. НДР виконується під керівництвом наукового керівника (керівників), який має право коригувати перебіг наукового дослідження, несе відповідальність за підготовку здобувача та своєчасну реалізацію ним етапів дисертаційної роботи.

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Звіт про виконання індивідуального плану аспіранта. Подання документів на попередню експертизу дисертації. Обов'язковою умовою допуску до попередньої експертизи є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану.

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) з освітніх, педагогічних наук.
Вимоги до дисертаційна здобуття ступеня доктора філософії	Дисертаційна робота доктора філософії передбачає розв'язання актуальної теоретичної та/або прикладної проблеми в галузі 01 Освіта/Педагогіка і свідчить про здібність пошукувача вести самостійне наукове дослідження, формулювати нові складні ідеї та обґрунтовувати їх. Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертаційна робота має відповідати вимогам, встановленими чинними державними законодавчими документами.
Вимоги до публічного захисту	Здобувач наукового ступеня допускається до захисту дисертації після повного виконання відповідної освітньо-наукової програми. Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертаційної роботи є апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях та їх опублікування у фахових наукових виданнях, у тому числі таких, які входять до наукометричних баз, згідно з вимогами Міністерства освіти та науки України.

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої-наукової програми

	ОК 1.	ОК 2.	ОК 3.	ОК 4.	ОК 5.	ОК 6.	ОК 7.	ОК 8.	ОК 9.	ОК 10.	ОК 11.	ОК 12.	ОК 13.
ЗК 1	+		+				+	+				+	+
ЗК 2		+	+	+	+	+	+	+			+	+	+
ЗК 3		+	+	+							+		+
ЗК 4		+		+	+							+	+
ЗК 5	+	+								+			
ЗК 6							+		+	+	+	+	
ЗК 7	+				+			+					+
ФК 1						+					+	+	+
ФК 2		+			+		+	+					+
ФК 3	+	+				+		+		+	+		+
ФК 4									+				+
ФК 5						+			+	+			
ФК 6								+					
ФК 7	+	+										+	
ФК 8													+
ФК 9								+		+			+
ФК 10								+	+	+	+	+	+

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентам освітньої-наукової програми

	ОК 1.	ОК 2.	ОК 3.	ОК 4.	ОК 5.	ОК 6.	ОК 7.	ОК 8.	ОК 9.	ОК 10.	ОК 11.	ОК 12.	ОК 13.
ПРН 1	+										+		
ПРН 2	+		+			+		+		+		+	+
ПРН 3						+		+		+	+	+	+
ПРН 4		+	+	+									+
ПРН 5	+	+	+	+				+					+
ПРН 6					+					+			+
ПРН 7					+								+
ПРН 8						+	+	+	+	+			+
ПРН 9											+		
ПРН 10				+	+				+			+	

Гарант ОП _____